

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר

והי' מספר בנ"י – ה'תשכ"ו

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ במדבר, מבה"ח סיון, ה'תשע"א

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ואחת לבריאה

– ופרצת –

מאתיים וחמישים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הבעש"ט ז"ל

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ במדבר, מבה"ח סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור — בפעם הראשונה — מאמר ד"ה והי' מספר בני ישראל שנאמר בהתוועדות ש"פ במדבר, ב' סיון, ה'תשכ"ו — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — כמה מכתבים (תדפיס מכרכי "אגרות-קודש — מילואים" מהשנים תרפ"ה-תשל"ה, שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ח"י אייר, ל"ג בעומר, ה'תשע"א (ופרצת),
מאתיים וחמישים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הבעש"ט ז"ל
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2011 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610 • Fax. (206) 666-1770

E-mail: info@lahak.org • Internet: <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch, Inc.

5771 • 2011

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"
Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770

סדר ועימוד בתכנת „תג". הפצה בארצות-הברית: (718) 735-4585

בס"ד. ש"פ במדבר, ב' סיון, ה'תשכ"ו

(הנחה בלתי מוגה)

והי' מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר מרוב והי' במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני א־ל חי, ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו ושמו להם ראש אחד גו' כי גדול יום יזרעאל¹. וידוע הדיוק בזה², שבתחילה נאמר והי' מספר בני³, היינו, שהי' באופן של מספר דוקא, ואח"כ נאמר אשר לא ימד ולא יספר, שזוהו"ע שלמעלה ממספר. גם צריך להבין מהי השייכות בין התחלת הכתוב, והי' מספר בני גו', להמשך הכתוב, והי' במקום גו' יאמר להם בני א־ל חי, והפסוק שלאחריו, ונקבצו וגו' כי גדול יום יזרעאל. גם צריך להבין השייכות דפסוקים הנ"ל לחג השבועות, דהנה, פסוקים אלו הם בהפטרות פ' במדבר, שלעולם קורין אותה קודם חג השבועות (דלא כפ' נשא שרק לפעמים קורין אותה קודם חג השבועות)³, ולכן בהכרח לומר שיש לה שייכות לחג השבועות⁴, וע"ד שמצינו בנוגע לפ' נצבים, שכיון שלעולם קורין אותה קודם ראש השנה (דלא כפ' וילך שרק לפעמים קורין אותה קודם ר"ה)³, יש לה שייכות לראש השנה⁴. ומזה מובן, שגם ההפטרות דפ' במדבר, שבה נאמרו פסוקים הנ"ל, יש לה שייכות לחג השבועות.

ב) והענין בזה, דפירוש הכתוב והי' מספר בני אשר לא ימד ולא יספר, הוא, שהמספר עצמו יהי' בבחי' שלמעלה מן המספר⁵. דהנה, מספר מורה על ענין ההגבלה, החל מהגבלה דעשר ספירות שהם במספר עשר, עשר ולא תשע עשר ולא אחד עשר⁶ (כמשנת"ל⁷ שענין המספר הוא א' מד' הפירושים-ענינים שישנם בענין הספירות, כמבואר בארוכה באוה"ת פ' חיי שרה⁸), ועד לתכלית ההגבלה

(5) ראה מאמרי אדה"ז שם ע' תקפו. מאמרי אדמו"ר האמצעי שם ע' קיד ואילך. אוה"ת פרשתנו ע' סג. תו"ח שם.
(6) ספר יצירה פ"א מ"ד.
(7) ד"ה כי תשא דש"פ משפטים, פ' שקלים פ"ב (לעיל ע'...).
(8) קו, ב ואילך.

(1) הושע ב, א-ב — הפטרת פ' במדבר.
(2) ד"ה והי' מספר בני ישראל במאמרי אדה"ז תקס"ה ח"ב ע' תקפו. ד"ה הנ"ל במאמרי אדמו"ר האמצעי פרשתנו ע' קיג.
(3) וראה תו"ח מקץ רכב, ג. המשך תער"ב ח"א ריש ע' קסה. ובכ"מ.
(4) ראה תוס' מגילה לא, סע"ב.
(5) ראה לקו"ש ח"ח ע' 1 הערה 1.

שבעולם. והכוונה היא שהמספר עצמו יהי' בבחי' שלמעלה מן המספר, היינו, שגם בעולם המוגבל יומשך בחי' הבל"ג, שזהו מה שנפעל במ"ת, שגם בעולם המוגבל, שזהו כללות הענין דמצרים, מלשון מיצר וגבול⁹, יהי' גילוי אוא"ס הבל"ג. ובפרטיות יותר, הנה¹⁰ מספר הו"ע המצוות שניתנו במספר, תרי"ג מצוות דאורייתא וז' מצוות דרבנן, וניתנו למספר בני המתחלק לששים ריבוא ניצוצות נשמות כו', שכדי שימשכו למטה הוצרכו להיות בבחי' התחלקות ולבוא במספר דוקא. וירידתם היא צורך עלי', להיות בבחי' רצוא וצמאון כו', שאז יהי' מספר הזה בבחי' אשר לא ימד ולא יספר, שזהו"ע התשובה, שהיא למעלה מסדר ההשתלשלות כו'.

ג) **וזהו** גם מ"ש כי גדול יום יזרעאל. והענין בזה, דהנה¹¹, פי' יזרעאל הוא זריעת א"ל, דקאי על המצוות שכללותם הו"ע הצדקה וחסד, כי חסד נקרא בשם א"ל, והו"ע זריעת אורות עליונים שבמצוות שירדו ונתגשמו בענינים גשמיים, כמו ציצית של צמר ותפילין על הקלף, וצדקה בכסף דומם, ועד"ז בכל שאר המצוות, שזהו בדוגמת הזריעה בגשמיות, שזורעין חטה בארץ, שטומנין הגרעין בעפר שמכסה עליו וירקב בה, ודוקא עי"ז נעשית הצמיחה בתוספת מרובה כו', וכמארז"ל¹² כלום אדם זורע סאה אלא כדי שיתוספו כמה כורין, והיינו, שע"י רקבון הגרעין בארץ, אזי מתעורר כח הצומח שבארץ להצמיח בריבוי כו', שזהו מעין בחי' א"ס¹³. וכן הוא בענין זריעת המצוות, שעז"נ¹⁴ הבאים ישרש יעקב (שהו"ע הביטול בדוגמת רקבון הגרעין, ועי"ז) יציץ ופרח ישראל ו(עד ש)מלאו פני תבל תנובה, שגם בתבל ישנו הענין דתנובה, שהוא גם מלשון תנו בה, שיהי' נקלט בבחי' תבל¹⁵ (כפי שמבאר הצ"צ¹⁶ הענין בזה), ובכללות הו"ע המשכת אוא"ס הבל"ג למטה דוקא. ויתירה מזה, כמ"ש כי גדול יום יזרעאל, יום דייקא, היינו, שנעשה הכל בחי' יום, וכמ"ש¹⁷ ולילה כיום יאיר, דכאשר גם הלילה מאיר כמו יום, אזי נעשה הגדלה בענין היום (גדול יום), שענין זה נעשה ע"י התשובה, שעל ידה מהפכים גם את החושך לאור. ובפרטיות יותר, הנה ידוע שיש ב' דעות

9) ראה תו"א שמות מט, סע"ד ואילך.
 10) ראה לקו"ת פרשתנו ו, סע"א ואילך.
 11) ראה לקו"ת שם, סע"ג ואילך. ח, א.
 12) מאמרי אדמו"ר הזקן שם ע' תקפח. מאמרי אדמו"ר האמצעי שם ע' קיז ואילך. אוה"ת שם.
 13) פסחים פז, ב. וראה תו"א ר"פ בשלח.
 14) תניא אגה"ק סוס"כ (קלב, ב).
 15) ישע"י כז, ו. וראה תו"א שמות נג, ג ואילך.
 16) תו"א שם נד, א.
 17) אוה"ת שמות ע' צח.
 18) תהלים קלט, יב.

בענין החושך¹⁸, אם זה רק העדר האור, או שיש מציאות של חושך שמסתיר ומעלים ומנגד על ענין האור. ומעלת התשובה היא שעל ידה מהפכים (לא רק את העדר האור, אלא) גם את המציאות של חושך שמעלים ומסתיר ומנגד על האור, שזהו שפעולת התשובה היא שזדונות נעשו לו כזכיות¹⁹, היינו, שמהפכים אפילו את הזדונות, שזהו"ע של מנגד בתכלית, שיודע את ריבונו ומכוין למרוד בו²⁰, ומ"מ, הנה גם חושך זה מתהפך לאור. וזהו גם מ"ש והי' במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני א-ל חי, פי"א²¹, במקום הזה ממש, ע"ד מארז"ל¹⁹ שענין התשובה צריך להיות באותה אשה באותו פרק באותו מקום, כנ"ל שע"י התשובה הנה זדונות נעשו לו כזכיות.

ד) **והנה** כיון שכללות ענין העבודה הוא להמשיך בחי' הבל"ג (אשר לא ימד ולא יספר) בענין הגבול (מספר), כנ"ל, הרי מובן, שעד"ז צריך להיות גם אצל האדם העובד. וזהו מ"ש ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו ושמו להם ראש אחד גו'. והענין בזה, דהנה²², ישראל הוא בחי' ז"א דאצילות, שענינו בעבודה הו"ע ההמשכה מלמעלה למטה, ויהודה הוא בחי' מלכות דאצילות (שלכן המלכים הם משבט יהודה), שענינו בעבודה הו"ע ההודאה (מלשון הפעם אודה²³), שענין ההודאה הוא למטה מענין השכל, ולמטה גם מענין המדות, שעיקרם הוא בחי' חג"ת, שהם למעלה גם מבחי' נה"י, ועאכו"כ למעלה מבחי' המלכות, והו"ע העלאה מלמטה למעלה. ועז"נ ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו, שצריך להיות יחוד ז"א ומלכות, העלאה והמשכה, מ"ה וב"ן, ויתירה מזה, ושמו להם ראש אחד, היינו, שלא מספיק שיתקבצו יחדיו למקום אחד, רשות היחיד, אבל עדיין ישארו ב' ענינים, שאז יכולים להיות גם במעמד ומצב של פירוד (שזהו כללות הענין דחטא עה"ד, שהוא מקור כל החטאים ועונות ופשעים), אלא כפי שממשיך בכתוב, ושמו להם ראש אחד, שיהיו ענין אחד ממש. והענין בזה, שעכשיו יש שני ראשים, בחי' יחו"ע ויחו"ת, שאינם משתווים כאחד, כי בחי' יחו"ע הוא בחי' ביטול במציאות, ובחי' יחו"ת הוא בחי' ביטול היש בלבד,

18) ראה סה"מ עטר"ת ע' יז ואילך. סה"מ קונטרסים ח"ב שמב, א ואילך. ד"ה היום הרת עולם תשי"ג (סה"מ תשי"ג ע' ח ואילך).
 19) יומא פו, ב.
 20) תו"כ ופרש"י בחוקותי כו, יד.
 21) ראה לקו"ת שם ו, ב. ז, ד. אוה"ת פרשתנו שם ע' סד.
 22) ראה לקו"ת שם ו, ג. ז, ד. אוה"ת שם.
 23) ויצא כט, לה.

משא"כ לעתיד לבוא הנה אחד באחד יגשו²⁴ להתכלל זב"ז בתכלית היחוד וההתכללות, עד שיתעלה בחי' יחו"ת ויתכלל לגמרי ביחו"ע, ויתפשט בחי' יחו"ע למטה כמו שהוא למעלה, ואז יהי' ראש א' בלבד. ולהעיר גם מהמבואר בקונטרס עץ החיים²⁵, איך שבהכרח שתהי' העבודה דיחו"ע בכאו"א, דבעבודה דיחו"ת בנקל הוא שיפול ממדריגתו ח"ו ויהי' יש גמור כו', ולזאת בהכרח הוא שכאו"א יגע את עצמו לבוא לבחי' הביטול דיחו"ע, ועי"ז יוכל להיות עבודתו בבחי' יחו"ת עבודה אמיתית כו'. וכללות הענין בזה, שגם בעבודה דבחי' יחו"ת, ועד להתעסקות בל"ט מלאכות דעובדין דחול, צריך להיות נרגש גם הענין דיחו"ע. ועי"ז יהי' לעתיד לבוא החיבור וההתכללות דיחו"ת ויחו"ע באופן שיהי' ראש א' בלבד, שזהו ע"ד האמור לעיל שגם המספר עצמו יהי' בבחי' שלמעלה מהמספר.

(ה) **וזהו** הטעם שקורין פסוקים הנ"ל בהפטרה קודם חג השבועות, כיון שבהם מודגש כללות הענין דמ"ת, להמשיך את הבל"ג (בלי מספר) למטה (מספר) דוקא, שזהו מה שהתורה ניתנה לבנ"י למטה דוקא, בהיותם במעמד ומצב שלמצרים (ערות הארץ²⁶) ירדתם ויצה"ר יש ביניכם²⁷, עד כדי שצריך להיות הענין דאתה בחרתנו מכל העמים²⁸, ובנו בחרת מכל עם ולשון²⁹ (שענין זה הי' במ"ת³⁰), כמבואר בתניא³¹ שקאי על הגוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם, שזוהי מדריגה תחתונה ביותר, ואעפ"כ, דוקא שם ניתנה התורה, שהיא למעלה ממדידה והגבלה, ועד שע"ז פועלים גם בחושך העולם שיתהפך לאור, שזהו"ע דלילה כיום יאיר, כנ"ל בפירוש כי גדול יום יזרעאל, שיהי' הכל בחי' יום. וענין זה מודגש בחג השבועות, כידוע מנהג כל ישראל להיות נעורים בליל חג השבועות³², שזהו כדי להמשיך גם מבחי' לילה כיום יאיר³³. וע"ד שמצינו בנוגע ליום השבת³⁴, שלא נאמר בו ויהי ערב ויהי בוקר כמו בששת ימי בראשית, והיינו, לפי שיש בו הארה מבחי' יום שכולו שבת³⁵, שהוא יום שכולו ארוך³⁶, שגם לעת ערב יהי' אור³⁷, וכמארז"ל³⁸

(24) לשון הכתוב — איוב מא, ח.

(25) פ"ז.

(26) מקץ מב, ט. שם, יב. קהלת רבה פ"א,

ד (בסופו).

(27) שבת פח, סע"ב ואילך.

(28) תפלת העמידה דיו"ט.

(29) ברכות ק"ש.

(30) מג"א או"ח ס"ס סק"ב. שו"ע אדה"ז

שם ס"ד.

(31) פמ"ט.

(32) שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ד ס"ג.

(33) לקו"ת שם ח, א.

(34) ראה אוה"ת שם ע' סה.

(35) תמיד בסופה.

(36) ראה קידושין לט, ב. חולין קמב, א.

תו"א תולדות יח, ד.

(37) זכרי' יד, ז.

(38) ב"ר פי"א, ב.

ל"ו שעות שימשה אותה האורה. וזהו גם מה שדרשו רז"ל³⁹ החיוב דשלש סעודות בשבת ממ"ש⁴⁰ ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה, ג"פ היום, והיינו, שגם על סעודת הלילה נאמר אכלוהו היום⁴¹, והרי יום הו"ע האור, כמ"ש⁴² ויקרא אלקים לאור יום, שזהו"ע דלילה כיום יאיר.

אך עדיין צריך להבין, דלכאורה, הענין דלילה כיום יאיר (גדול יום יזרעאל), שענינו בעבודה הו"ע התשובה שעל ידה זדונות נעשו לו כזכיות (כנ"ל ס"ג), הרי זה שייך לשבע דנחמתא, שזוהי ההכנה לחודש תשרי, שאז הוא ענין התשובה, כידוע⁴³ שענינו של חודש תשרי הוא עבודת בעלי תשובה, מלמטלמ"ע, משא"כ חודש ניסן שענינו הוא עבודת הצדיקים, מלמעלמ"ט, וכיון שחג השבועות אין לו יום קבוע בחודש, אלא קביעותו היא ביום החמישים לספירת העומר שממחרת הפסח, הרי זה שייך לחודש ניסן, שענינו הוא עבודת הצדיקים, ולא עבודת בעלי תשובה. אך הענין הוא, שכללות ענין התשובה ישנו גם בחודש ניסן, ובהקדם משנת"ל במאמרי חג הפסח⁴⁴ ממאמר הצ"צ⁴⁵ בענין הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים⁴⁶, שענין לחם עוני⁴⁷ (שבזה דוקא יוצאים י"ח אכילת מצה⁴⁸) הוא העבודה דאתכפיא, וזהו גם מה שהציאה ממצרים היתה באופן דברח העם⁴⁹, כמבואר בתניא⁵⁰ שזהו מפני שהרע שבנפשות ישראל עדיין הי' בתקפו בחלל השמאלי כו', ולכן הוצרכו לעבודה דספירת העומר, שנוסף על המבואר בר"ן⁵¹ ממדרש אגדה שבנ"י ספרו את הימים עד מ"ת מצד הרגש הגעגועים למ"ת, יש בזה גם הענין דבירור וזיכוך פרטי המדות דנפש הבהמית, שזהו מה שמנחת העומר אינה כמו כל המנחות שבאות מן החטים, מאכל אדם, אלא כמו מנחת סוטה שבאה מן השעורים דוקא⁵², מאכל בהמה⁵², והיינו, לפי שביצי"מ הי' רק הענין דאתכפיא, ולכן הוצרך להיות לאח"ז הענין

(39) שבת קיז, סע"ב.	(46) הגדה של פסח.
(40) בשלח טז, כה.	(47) פ' ראה טז, ג.
(41) ראה אוה"ת בשלח ע' תרד.	(48) רמב"ם הל' חמץ ומצה פ"ה ה"כ. פ"ו
(42) בראשית א, ה.	ה"ה. שו"ע ודאדה"ז או"ח סתס"ב ס"א.
(43) ראה סה"מ תרל"ו ח"ב ע' שס. תרנ"ב	(49) בשלח יד, ה.
ס"ע ג.	(50) ספל"א.
(44) ד"ה והניף דאחרון של פסח פ"...	(51) סוף מסכת פסחים.
(לעיל ע' ...).	(52) סוטה יד, א. וראה לקו"ת אמור לה,
(45) אוה"ת דרושים לפסח ע' תנח ואילך. ד. לו, א.	

דספירת העומר, כדאיתא בזהר⁵³ שזהו ע"ד מ"ש⁵⁴ וספרה לה גו', כדי לפעול בירור והתהפכות המדות באופן של אתהפכא. והרי כללות הענין דאתכפיא שהי' ביצי"מ הוא ע"ד ענין התשובה⁵⁵. ומזה מובן שגם בחודש ניסן ישנו ענין התשובה, אלא שזהו ענין התשובה כפי ששייך אצל צדיקים, וע"ד המאמר⁵⁶ שמשיח אתא לאתבא צדיקייא בתיובתא⁵⁷.

(53) ח"ג צז, סע"א ואילך. נתבאר בד"ה .1302
 (54) מצורע טו, כח. וספרתם תר"ל; תרנ"ב.
 (55) ראה ד"ה דבר גו' קדושים תשכ"א
 (56) ראה לקו"ת שמע"צ צב, ב. שה"ש נ, סע"ב. וראה זח"ג קנג, ב.
 (57) חסר סיום המאמר (המו"ל).
 (תו"מ סה"מ אייר ע' רנז). לקו"ש ח"ד ע'

הוספה

א

בייה, ד' אייר תשי"ז
ברוקלין

הווי"ח אי"א נוי"נ וכי' מוה' פנחס שי' שוי"ב

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מאדר"ח אייר, בו כותב אודות קנין בית שראה ותנאי המכירה,

ויש לברר ע"י מומחה במקצוע זה, אם המחיר ותנאי המכירה מתאימים למצב הבית והשכונה בו נמצא, ואם כן הוא, יגמור בטוב ויהי רצון שיהי' בשעה טובה ומוצלחת.

תי"ח על הבשו"ט שגיסו ובטח גם ביתו שי' קבלו כבר הפ"פ ויהי רצון אשר באופן טוב יעלו לאה"ק ת"ו ויסתדרו בטוב לפניהם בגו"ר.

בברכה לבשו"ט.

נ.ב.

פירוש רש"י על התורה, דזר זהב דשולחן ומזבח שהם כנגד כתר מלכות וכתר כהונה, מיוסד על מרז"ל יומא ע"ב ב', וצדק בהערתו על הנמצא בפירוש המיוחס לרש"י במסכת אבות ד' משנה י"ז שמפרשם בהיפך, זר השולחן כנגד כתר כהונה וזר המזבח כנגד כתר מלכות, ולע"ע צ"ע המקור לזה, כיון שבש"ס ומדרשי רז"ל הוא כפירוש רש"י על התורה,

ולהעיר מהשינוי שבין ש"ס בבלי וירושלמי סוף תענית, אשר להבבלי בת כהן גדול שואלת מסגן כהן, משא"כ להירושלמי שואלת מבת מלך, אבל ראה ג"כ סוף הוריות מלך קודם לכ"ג.

א

מוה' פנחס: קליין, מאנטרעאל.

הפ"פ 9 = הפאספארט (דרכון).

פירוש רש"י על התורה: תרומה כה, כד. תצוה ל, ג.

ב

בי"ה, י"א אייר תשי"ז
ברוקלין

ש"ב הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה'
יהודא ליב ש"י

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מאדר"ח ז"ו, בו כותב ר"פ מההתועדויות בחדש ניסן
העבר, והכל הולך אחר החיתום סיום מכתבו וסיום התועדות מתאים לכתבו,
שהורכב ועד לגשת לפעולות מעשיות,

וכיון שרואים במוחש שאריכות הזמן בכגון דא מקררת ומצננת את
ההתעוררות לפעולות מעשיות, בודאי בהקדם הכי אפשרי ילבישו ויקשרו את
ההתעוררות בפעולות ממשיות, ויה"ר שיה"י בהצלחה.

ובפרט שנמצאים אנו בימי הספירה, אשר בכל יום מוסיף אור, שלכן
נוסח הספירה, היום שני ימים ולא יום שני, מפני שאור הנמשך מיום ראשון לא
נסתלק אלא שישנו גם ביום השני, ויום השני מוסיף עליו. וכן עד לגמר הספירה
הולך ומתוסף אור, עד כי נשמע ושומעים הקול יוצא מד' רוחות העולם מעלה
ומטה, אנכי ד' אלקיך גוי.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

ב

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (סלונים, תשנ"ט).
מוה' יהודא ליב: סלונים, ירושת"ו. אגרות נוספות אליו — אג"ק חי"ח אגרת ו'תרצ,
ובהנסמן בהערות שם.
והכל הולך אחר החיתום: ברכות יב, א.
ושומעים הקול כו' מעלה ומטה: שמר"ר פ"ה, ט. תנחומא שמות כה. ועוד.

ג

בי"ה. י"א אייר תשי"ז
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מו"ה
זלמן שמעון שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו המהיר מעש"ק, בו כותב שמציעים לו השגחה והמציעים הם כאלה שהיו שייכים להרב ... ואח"כ להרב ... שיחיו וכנראה ניט גלאטיגע.

והנה קשה לומר דיעה ברורה בענין התלוי בכמה פרטים שאין כותב אודותם, ואפשר גם קשה להעלותם על הכתב, כי תוונא דליבאי לא כתבי, כוונתי לתוונא דליבא של הרבנים והעסקנים דפיטסבורג.

ועליו להתייעץ בזה עם אלו שיש להם השערה, מה תהי' תגובת הרבנים והבע"ב שלהם כשיסכים לקחת על עצמו ההשגחה האמורה.

ומה שכותב שעיקר המכירה תהי' מבחוץ לעיר, תמיהני אם יש לחלק בזה בין עיקר וטפל ומי הוא המודד ומגדיר, וגם זה גופא שבאו אליו בהנוגע להכשר, הרי גם זה מורה א' די זאך איז ניט קיין גלאטע, ויהי רצון אשר השי"ת ינחהו באופן הטוב לפניו באמת בכל הנ"ל.

בברכה

מ. שניאורסאהן

ג

נדפסה בזכרון הרז"ש (דוואַרקין) ע' 36.
מו"ה זלמן שמעון: דוואַרקין. אגרות נוספות אליו — אג"ק ח"ט אגרת ביתשד, ובהנסמן בהערות שם.

ד

בי"ה, ט"ו אייר תשי"ז
ברוקלין

הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ מוה' מאיר
ישראל איסר שי' הכהן

שלום וברכה!

במענה במה דשאלנא קדמיכון על פסק רבנו הזקן בשולחנו הטהור סי' תע"ד סעיף ו' לברך ברכה ראשונה על כל כוס וכוס, שהוא כהרמ"א נגד המחבר ולדעת כת"ר דרכו של רבנו הזקן לפסוק כהמחבר נגד הרמ"א, ומביא דוגמאות לזה.

לפלא קס"ד זו, כיון שידוע ומפורסם מכללי הפוסקים אשר האשכנזים יוצאים ביד רמ"א, ואדרבה צריך למצוא טעם, באם נמצא מקום שהאשכנזים פוסקים כהמחבר נגד הרמ"א, ולא להיפך.

ומה ששמעתי בנוגע לרבנו הזקן וכן משמע בשו"ת דברי נחמי' לאחד מגדולי תלמידיו של רבנו הזקן, אשר סומך הי' רבנו הזקן על המגן אברהם ועד"ז על החק יעקב, ובזה מבואר טעם להוראת רבנו הזקן בכ"מ בשולחנו.

דא"ג מ"ש ברכת שהחיינו דיום הפורים, יעוין דבר פלא פס"ד נכדו הצ"צ בזה (פסקי דינים בסופו, וראה ג"כ שם בהערות שבסוף הספר, הוצאת קה"ת).

בהערתי למנהגנו, שכל המסובין עונין אמן אחרי תיבות לטובה, לברכה, לחיים טובים, ביעלה ויבוא שבברכת המזון, אף שבכמה ענינים [. . .] וגם עניני הפסק כבתפלת שמו"ע,

מנהג זה יסודתו בהררי קדש הוראה מפורשת של כ"ק מו"ח אדמו"ר

ד

מוה' מאיר ישראל איסר שי' הכהן: פרידמאן, ברוקלין. אגרות נוספות אליו — אג"ק חי"ט אגרת ז'מור, ובהנסמך בהערות שם.

מכללי הפוסקים: ראה שו"ת חת"ס או"ח סק"ג (הובא בהגהות חת"ס לשו"ע או"ח סתכ"ט). שו"ת שואל ומשיב מהדורא חמישאה סי"ח. ועוד.

ומה ששמעתי בנוגע לרבנו הזקן: ראה תו"מ חל"ח ריש ע' 60. וש"נ.

[. . .] בהעתק המזכירות יש כאן מקום חלק. והכוונה למבואר בשו"ע"ר סי' קפג סי"א: יש מי שאומר שלענין לשאול בברכת המזון מפני היראה או מפני הכבוד דינה כתפלה שאין מפסיקין בה אלא מפני חשש סכנה.

מפורשת: ראה המענה בלקו"ש חכ"ד ע' 380: [עניית אמן ביעלה ויבא בבהמ"ז] בין הפרקים ובסוף ברכה זו (השלישית).

ומעשה רב כ"ק אדמו"ר אביו (מוהרש"ב) – זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, והטעם י"ל בפשיטות שלא גרע, מהבו סכין הבו מלח.

בעת רצון אזכיר את כל אלו שכותב אודותם על הציון הקי של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מתאים לתוכן כתבו.

בטח שומר שלשת השיעורים השוים לכל נפש מתקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר בחומש תהלים ותניא הידועים, אשר רבות שמענו אודות סגולתם מכ"ק מו"ח אדמו"ר.

בברכה.

ה

בי"ה, כ"ב אייר תשי"ז
ברוקלין

האברך רפאל פנחס שי

שלום וברכה!

נעם לי לקבל מכתבו – שנתאחר קצת דרך הילוכו – בו כותב ראשי פרקים מהפעולות בהתעוררות לתורה ומצותי בכלל, ובהפצת המעינות ביחוד, ותקותי שהוא וכן חבריו שי בעבודה הכי נעלית זו אין מסתפקים כלל וכלל בפעולותיהם עד עתה אלא מוסיפים בהם, והוספה מתאימה להכרח ודרישת השעה, וכיון שדורשים זה מכאו"א בודאי שניתנו היכולת והכחות למלאות דרישה זו, ואין הדבר תלוי אלא ברצון האדם,

ומסוגלים בפרט ימים אלו לעבודה בכגון דא, כיון שהם ימי הספירה המקשרים זמן חירותנו מכל מצרים וגבולים – חג הפסח – עם זמן מתן תורתנו חרות על הלוחות א"ת חרות אלא חירות, וק"ל.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט, מזכיר

הבו מזלז: ברכות מ, רע"א. שוע"ר סי' קסז ס"ט.

ה

מצילום האגרת.

האברך רפאל פנחס: גולדשטיין, ירושת"ו. אגרות נוספות אליו – אג"ק חכ"א אגרת ח'קנג, ובהנסמן בהערות שם.

ו

בי"ה. כ"ט אייר תשי"ז
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' יצחק מנחם מענדל
שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מיום הבהיר ל"ג בעומר, בו כתב אודות הטענה שיש
לו לועד הכפר,

ובודאי יברר הטענות — כמנהג בני ישראל אצל רבני אנ"ש. ומי שהשלוש
שלו — ישכין השלוש באהלי אנ"ש בתוככי כלל ישראל. ודי ומספיק פירוד
הלבבות שבלא"ה, ולא לפרסם דוקא בארץ.

בעת רצון הזכרתי את... שתליטי"א על הציון להמצטרך לה, ושהטפול
הרפואי יהי בהצלחה.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליטי"א
א. קווינט, מזכיר

ו

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (פרידמאן, תשנ"ו).
מוה' יצחק מנחם מענדל: ליס, כחב"ד. אגרת נוספות אליו — אג"ק ח"ג אגרת תיג.

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש וצוקללה"ה נבנ"ט זי"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770 Email: info@lahak.org

ב"ה.

שהחיינו וקיימנו והגיענו הגיעו מבית הכורך תורת מנחם התוועדויות כרך מב ספר המאמרים תשכ"ז

בספרים אלו שיחות ומאמרים חדשים שלא ראו את אור הדפוס
שיחות ומאמרים אלו נלקטו אחד אחד מסלילי הקלטה ורשימות שנרשמו
בשעתם ע"י החוזרים שיחיו, ונשארו בכתובים עד לאחרונה

ספר זה וכן שאר הספרים שבהוצאתינו
ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות
ובחנוות הספרים קה"ת בארה"ב ובאה"ק

לזכות

הרה"ת ר' יעקב יהודה ליב בן רחל דוואשא
וזכות התעסקותו למעלה מארבעים שנה
בהפצת מעיינות תורת החסידות
ובפרט בהפצת תורת רבינו
תעמוד לו לרפואה שלימה וקרובה
בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו
ושלא יישאר שום רושם כלל
ולאריכות ימים ושנים טובות ובריאות